ŞERMİN YAŞAR

BĂCĂNIA BUNICULUI

ilustrații de Mert Tugen

smart age

corint junior

Ce te faci când vei fi mare?

Of, vai, asta e una dintre întrebările adulților! Dacă ai prin preajmă o droaie de oameni mari care habar nu au cum să vorbească cu copiii, ai face bine să te obișnuiești cu întrebarea asta și cu altele de același fel. Pentru că ei n-o să se dea bătuți până când n-o să primească un răspuns…

Adulții de genul ăsta n-au idee cum să vorbească cu copiii! Parcă n-ar avea habar cum să pornească o conversație sau ce să zică. Se cred foarte deștepți, iar pe noi ne văd ca pe niște pui de om care nu știu nimic.

De aia nu se opresc niciodată ca să ne întrebe ce mai facem și nici nu încep discuția cu noi cu: „Ce răcoare e azi, pare că a venit iarna!" Își țin visurile, problemele, aspirațiile și realizările doar pentru ei. Din nu știu ce motiv, au impresia că n-o să-i înțelegem. Așa că, atunci când vorbesc cu noi, adulții ăștia pun doar întrebări la care cred ei că am fi în stare să răspundem. Și, de vreme ce știm că trebuie să jucăm cum ne cântă ei, le facem jocul și răspundem în două feluri: o dată pentru ei, o dată pentru noi.

Întrebare: Cum e școala?

Cu glas tare: Bine.

În gând: Păi, e o clădire mare cu patru etaje; nu arată rău, e destul de agreabilă. Bine gândită. Holurile ar fi putut să le facă mai largi…

Întrebare: În ce clasă ești?

Cu glas tare: Într-a opta.

În gând: Și, da, notele mele se schimbă de la o materie la alta. La unele materii iau note mai mici, la altele, mai mari.

Dacă aș răspunde așa, adultul mi-ar zice:

Întrebare: Cât de mult?

Cu glas tare: Nu mult. Tot o elevă bună sunt!

În gând: Școala? Nu ne costă nimic, e școală de stat. Și când te gândești că unii plătesc o căruță de bani în fiecare lună…

Întrebare: Vai! Ia uite ce mare te-ai făcut! Mănânci mult?

Cu glas tare: Nu.

În gând: O, da! Mănânc ca sparta! Cu cât mănânc mai mult, cu atât cresc mai mult – pentru că, da, creșterea are de-a face doar cu cât de mult mănânci. Și-am să tot mănânc așa până când o să devin adultă…

Întrebare: Ce te faci când vei fi mare?

Cu glas tare: Doctoriță.

În gând: De unde să știu…?!? Începi să te gândești la asta pe la liceu. Ar trebui să facem ceea ce ne place. Dar eu încă nu știu ce îmi place. Presupun că ne vom lămuri cu timpul, nu?

Aceasta este întotdeauna ultima întrebare pe care o pun adulții. După aceea, nu mai știu ce să zică. Pentru ei, aceasta este ultima oprire pe lista comunicării dintre un copil și un adult. Și totuși, această ultimă întrebare… îți dă de gândit, nu?

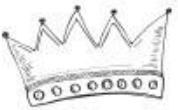
Oare ar trebui să mă fac doctoriță? Sau inginer? Nu că aș ști cu ce se ocupă un inginer…

Poate că ar trebui să devin profesoară? Nu, stai! Ce-ar fi să ajung o polițistă curajoasă?! Sau poate o jurnalistă super tare? Ori poate o vedetă a fotbalului?

Cântăreață? Uau, închipuie-ți! Să joc în filme? Or, și mai bine, să urc pe scenă, la teatru… Ce-ar fi să mă fac frizeriță? Ar putea fi distractiv, nu-i așa?

Doamne sfinte! Ce o să mă fac când voi fi MARE?

Cea mai bună meserie din lume

Întrebarea „Ce te faci când vei fi mare?" era foarte importantă pentru adulți. Serios, nouă din zece adulți mă întrebau același lucru! Simțeam că trebuie să găsesc un răspuns care să-i mulțumească.

Eram hotărâtă să găsesc meseria perfectă!

Așa că am început să îi observ pe adulții din jurul meu.

Am fost atentă la ce lucrează, la cât de plictisiți sunt sau dacă le place ce fac. Asta avea să mă ajute să mă hotărăsc. Ba chiar am alcătuit și o listă specială! Parcă eram într-o misiune secretă: aceea de a alege meseria potrivită!

Persoană	Meserie	Barometrul plictiselii
Mama	casnică	Stă acasă toată ziua. **Foarte plictisitor.**
Tata	muncitor	Pleacă și se întoarce la aceeași oră în fiecare zi. **Foarte plictisitor.**
Unchiul	profesor	Predă aceeași lecție în fiecare an. **Nu se schimbă nimic.**
Unchiul Fikret	polițist	Acțiune din plin. **NU prea e sigur.**
Bunicul 1	Patron de cafenea	Un loc de muncă drăguț. Te ocupi de locul unde lumea vine să se relaxeze. **Distractiv.**
Bunicul 2	Băcan	Nu este plictisitor nicio clipă. Lumea vine și pleacă tot timpul. Poți să bei și să mănânci tot ce poftești, oricând poftești. Poți să te joci cu jucăriile pe care le vinzi. Nu-ți zice nimeni: „Plătește mai întâi!" Toate sunt deja ale tale. Vinzi ce dorești, cui dorești, iar dacă nu dorești, nu te obligă nimeni. Astfel, toată lumea vrea să se aibă bine cu tine. Poți să închizi și să pleci oricând vrei. Nu te întreabă nimeni unde ai plecat. Stai într-un singur loc toată ziua și citești ziarul. Toată lumea te întreabă ce se mai întâmplă.

Le place?

De vreme ce tot timpul zice că s-a săturat de toate… nu :(

Bani?

Zero.
Muncește ca să aibă ce mânca.

E foarte obosit.
De vreme ce spune mereu că „M-a omorât munca pe ziua de azi, sunt sfârșit!", nu îi place.

Abia ne ajungem.

Se plânge mult.
Zice: „E foarte greu să te ocupi de elevi!"

De câte ori se ivește subiectul banilor, zice: „Sunt un simplu funcționar!" Am dedus că nu-i de bine.

Îi place meseria, dar urăște uniforma.

Câștigă la fel de mult cât celălalt unchi.

NU. Chelnerul face toată treaba. El nu face decât să-și bea ceaiul. Nu servește nimănui ceai sau cafea.

Ceaiul este foarte ieftin. Ar trebui să aibă sute de clienți pe zi ca să scoată profit. Așa că nu-i o meserie prosperă.

Îi place meseria lui. Altfel de ce s-ar mai trezi la șase dimineața ca să deschidă? Dacă nu i-ar plăcea, ar dormi.

E vorba de mulți bani. Casa de marcat este întotdeauna plină.

Uau! Este meseria perfectă!

În acea zi, m-am hotărât!

Singura meserie pe care puteam s-o am este cea de: Băcan!

În cinci minute, mă aflam dinaintea bunicului. Doar leneșii pierd timpul! Să te faci băcan când ești mare? Nu-i greu. Dar să devii unul când ești mic? Ei bine, pentru asta ai nevoie de talent!

M-am apropiat de bunicul meu, plină de entuziasm:

— Bunicule, vreau să mă fac băcan! Pot să fiu ucenica ta?

— Sigur, chiar am nevoie de ajutor. Dar va trebui să-ți dau un mic test.

— Știu că pot face tot ce faci tu! Prețurile sunt trecute pe etichete. Îi întreb pe mușterii ce vor să cumpere, le aduc produsele, le pun într-o sacoșă și le înmânez restul, apoi le dau bon. Floare la ureche!

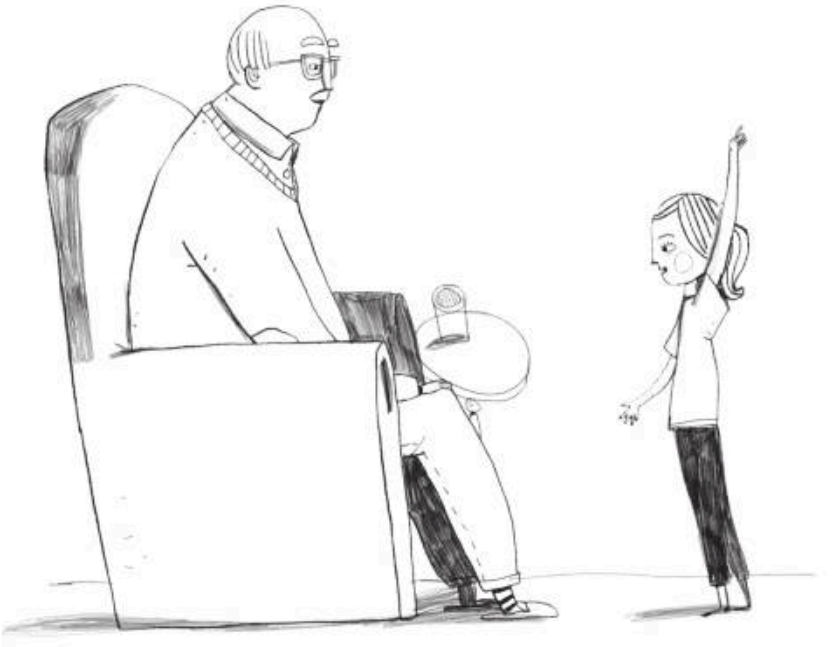
— Ai perfectă dreptate! O bagatelă! Nici n-ai nevoie de ucenicie. Poți să fii băcan chiar de-acum!

— Pe bune? Pot să mă fac băcan imediat? Care-i primul lucru pe care trebuie să-l fac? l-am întrebat pe bunicul, plină de avânt.

— Pentru început, mătură în fața magazinului.

Îmi închipuisem că avea să facă un gest teatral, să se ridice și să-mi zică: „Vino, copila mea! A sosit vremea să preiei conducerea magazinului. Eu sunt obosit și m-am săturat oricum de meseria aceasta. Ai să te ocupi tu de tot, de una singură!"

Dar nu, doar mi-a înmânat mătura.
Și știi ce?
E bine așa!
Aveam să-mi dau silința.
Aveam să încep de jos.

BUNICUL MEU, BĂCANUL

Acesta este un magazin de sat. Nu-i vreunul dintre acele supermarketuri gigantice, pe care le știi prea bine și prin care împingi un cărucior uriaș de colo-colo. Nu, e doar un locșor alcătuit dintr-o singură încăpere. Dar ghici ce? Eu aveam o mulțime de idei mărețe

despre cum aveam să-l fac mai grozav. Dacă lucrurile mergeau conform planului, puteam chiar să adaug un etaj magazinului nostru și să-l extind – trebuia doar să aștept câțiva ani!

Ca să ajungi înăuntru, trebuia să urci trei trepte, apoi să-ți ștergi pantofii pe o bucată de carton. Trebuia să îndepărtezi fiecare firicel de praf, orice urmă de noroi sau de chestii lipicioase înainte să intri pe ușă. Bine, poate că te gândești: „Dar de ce nu un covoraș?" Păi, stai să-ți zic!

În primul rând, ar putea fi cam greu să găsești un covoraș în sat. Și chiar dacă ai avea unul, ar trebui să-l cureți în fiecare zi. În plus, noi deschidem cel puțin trei cutii cu produse noi în fiecare zi, și cartoanele merită să fie refolosite! Le strângem pe toate într-un sac uriaș, în spate, și scoatem câte unul la nevoie.

Apoi, mai aveam cutii mai mici, pe care nu le foloseam niciodată. În ele veneau guma de mestecat, fursecurile, ciocolata și altele asemenea. Nu prea aveau utilitate, și erau cu grămada! Așa că ce era să facem cu ele? Le rupeam în bucățele și făceam un mic foc de tabără. Odată, în timp ce rupeam la cartoane, ghici ce am găsit? Trei monede!

Bunicul a zis că pot să le păstrez, căci se aflau acolo din greșeală. A zis că așa decurg lucrurile într-un magazin universal. Abia îmi mai încăpeam în piele de bucurie!

După aceea, am început să îndeplinesc sarcina asta un pic plictisitoare cu mult entuziasm, sperând că am să mai găsesc vreo monedă. Dar nu am mai găsit niciuna, NICIODATĂ. Oare eram foarte ghinionistă ori pur și simplu nu eram destul de atentă? Sau poate că răspunsul îl avea bunicul meu viclean? Poate că el pusese bani în cutia aceea, cu șiretenie, ca să mă facă să lucrez fără să mă plictisesc, încurajată de gândul că am să găsesc și alte monede! Ce vicleșug genial!

Așa-s adulții. Își folosesc inteligența ca să uneltească. Parcă-l și văd urmărindu-mă cu o scânteie în privire, gândind: *Ha-ha! Am păcălit-o, clar! Ia te uită câte cutii împăturește într-un minut, doar ca să mai dea de o monedă!* Știam eu care-i sunt tertipurile, dar, din dragoste și respect pentru bunicul meu și din recunoștință pentru noul meu șef, nu m-am plâns. Învățam cum să mă descurc cu adulții, pas cu pas.

În aceeași zi, am cumpărat un carnețel deosebit. Și am notat pe el:

Chestiuni delicate pe care copiii ar trebui să le aibă în vedere atunci când au de-a face cu adulții

Apoi am scris primul articol:

Articolul 1

Uneori, adulții o dau în bară. S-ar putea să vezi cu ochii tăi că nu se poartă cinstit cu copiii, că fac greșeli. Chiar și așa, să nu le scoți ochii cu asta. Pentru că n-au să te creadă: ești doar un copil. Lasă-i să se fălească, să se creadă superiori și să-și închipuie că sunt cei mai deștepți din lume...

Dar să ți-l prezint pe bunicul meu, băcanul! Am să fiu cât se poate de sinceră, în caz că are să găsească aceste notițe. Bunicul e de înălțime medie, are mustață și puțintică burtă. Bunicul este ca un urs de pluș uriaș și are o inimă la fel de mare cât cea mai mare lingură de înghețată. E un om foarte bun la suflet, de-a dreptul minunat, iar eu sunt tare norocoasă că-mi este bunic! Sper că va citi aceste pagini într-o zi și va vedea cât de mult îl iubesc.

Dacă-i vor pica în mână, ar trebui totuși să fie pus în temă. Căci nu am amintit cât de iritabil, belicos și enervant poate fi. Cum

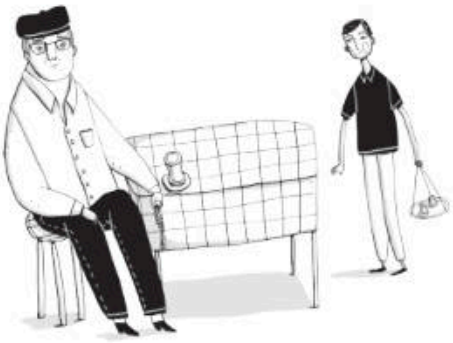
face ochii cât cepele la mine, și pe gură tună „De ce ești așa?", cum sprâncenele ca doi cărăbuși i se zvârcolesc pe frunte în timp ce-mi spune să-mi țin gura. Bunicul are niște sprâncene neîmblânzite și o mustață elegantă. Câteodată, își scoate pieptenele de buzunar și le perie. În acele momente, mă prăpădesc de râs în sinea mea, dar încerc să nu o arăt.

Ah, și sunt aproape sigură că are puteri magice. Închipuie-ți: stă jos și-și citește ziarul, fără să ridice privirea, dar cumva știe ce fac și cine intră și iese din magazinul lui. E ca un adevărat supererou!

Acum, dă-mi voie să îți zic și despre celălalt bunic al meu – maestrul cafegiu! Am să-ți mai povestesc și despre el din când în când. El e patronul cafenelei din sat. Dacă ai picioare lungi, sunt 90 de pași de la băcănie până la cafenea. Dacă faci pași mici, sunt 120. Eu îmi împart timpul între băcănie și cafenea.

Bunicul meu, maestrul cafegiu, este un om aparte. E ca o briză răcoroasă într-o zi fierbinte; își vede întotdeauna de treaba lui. Întreaga lume ar putea să fie cuprinsă de flăcări, și pe el l-ai găsi sorbindu-și ceaiul, numărându-și mătăniile, conversând cu trecătorii și simțindu-se bine. Trăiește în bula lui, băgându-se în seamă cu cine se nimerește să treacă pe lângă el. Însă tocmai de aceea îl iubesc. De fiecare dată când mă supăr pe celălalt bunic, alerg la el. Când ajung, îmi încep tirada cu ochi lăcrimoși, zicându-i:

„Știi ce mi-a făcut?" Dar ce crezi? Mă întrerupe degrabă și-mi zice: „Uiiitääă de asta și toarnă-ți niște punci de fructe!"

De parcă ar crede că punciul de fructe ar putea să rezolve toate problemele de pe lume. Și știi ce? Cam așa și e! Furia și frustrările mi se risipesc atunci când îmi sorb băutura. Așa că alerg înapoi la magazin, cu inima plină de bucuria alimentată de punciul de fructe. Dar, opaa, iar se arată furia! Înapoi la cafenea pentru încă o rundă de punci fructat. Mă tem că viața mea va deveni doar un du-te-vino constant între băcănie și cafenea.

Adulții te întreabă mereu „Ce vrei să fii când te faci mare?”, iar asta e de-a dreptul enervant! Eu, după lungi deliberări și liste multe, m-am hotărât: voi lucra la băcănia bunicului meu! Astfel, voi gusta din toate bunătățile pe care le avem la raft, voi fi prima care va afla tot ce mișcă în satul nostru și, mai mult decât atât, voi încerca să vând cât mai mult, ca să-l ajut pe bunicul să-și extindă magazinul! Doar că socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg...

O savuroasă incursiune în mintea unei fetițe curioase și ambițioase, care scornește tot soiul de mijloace care mai de care mai inventive de a face profit, dar care nu-i aduc decât belele. O poveste haioasă și plină de învățăminte!

ISBN: 978-630-361-441-0
9 786303 614410
10+
www.edituracorint.ro